

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	7
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	11
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	15

Α' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ

§ 1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	23
I. Εμπορευματικό χρήμα.....	23
II. Μεταλλικό χρήμα.....	24
III. Παραστατικό χρήμα.....	29
IV. Λογιστικό χρήμα.....	33
§ 2. ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	37
I. Η θεώρηση του χρήματος στα Ηθικά Νικομάχεια.....	37
II. Λειτουργική σύλληψη της έννοιας του χρήματος.....	39
III. Προσωπική άποψη.....	43
§ 3. ΘΕΩΡΙΕΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ.....	49
I. Η κοινωνική θεωρία περί χρήματος.....	49
II. Η κρατική θεωρία περί χρήματος.....	52
1. Georg Friedrich Knapp.....	52
2. Η εξέλιξη της κρατικής θεωρίας περί χρήματος.....	55
III. Η θεσμική θεωρία περί χρήματος.....	59
IV. Προσωπική άποψη.....	64

Β' ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

§ 4. ΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΜΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΤΟ ΕΥΡΩ.....	71
I. Το νομισματικό δίκαιο ως αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης.....	71
II. Δομή και λειτουργία του ΕΣΚΤ και του Ευρωσυστήματος.....	76
III. Βασικές αρχές της ενιαίας νομισματικής πολιτικής της Ένωσης.....	78
IV. Το προνόμιο έκδοσης των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ.....	86

Περιεχόμενα

V. Η ιδιότητα των τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ ως νόμιμου χρήματος.....	92
§ 5. ΧΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΧΕΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΚ 291	99
I. Αντικείμενο και φύση της χρηματικής ενοχής.....	99
II. Η σύμβαση ανταλλαγής νομισμάτων	105
III. Νόμισμα ενοχής, νόμισμα πληρωμής και νόμισμα υπολογισμού	110
IV. Ερμηνεία του άρθρου 291 ΑΚ.....	114
1. Ratio legis.....	114
2. Πεδίο εφαρμογής.....	119
3. Προϋποθέσεις εφαρμογής.....	126
4. Έννομες συνέπειες	131
§ 6. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΑΚ 291.....	142
I. Η διαμόρφωση των δανείων σε ξένο νόμισμα στη συναλλακτική πρακτική.....	142
II. Η αντιμετώπιση της ρήτρας αποπληρωμής των δανείων στο πλαίσιο των συλλογικών δικών	148
1. Η απόφαση 334/2016 του ΠΠρωτΑθηνών	148
2. Η απόφαση 799/2017 του ΠΠρωτΑθηνών	150
3. Η απόφαση 800/2017 του ΠΠρωτΑθηνών.....	153
4. Η απόφαση 886/2017 του ΠΠρωτΑθηνών.....	155
5. Η απόφαση 911/2018 του Εφετείου Αθηνών	158
III. Η αντιμετώπιση της ρήτρας αποπληρωμής των δανείων ως δηλωτικής ρήτρας από τη θεωρία.....	161
IV. Η απόφαση της ΟΛΑΠ 4/2019	167
V. Η εξαίρεση των δηλωτικών ρητρών από το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 93/13/ΕΟΚ.....	175
1. Ο δικαιοπολιτικός λόγος της εξαίρεσης	175
2. Η έκταση της εξαίρεσης κατά τη νομολογία του ΔΕΕ	177
VI. Οι δηλωτικές ρήτρες στη γερμανική έννομη τάξη.....	187
VII. Οι δηλωτικές ρήτρες στο πλαίσιο του άρθρου 2 του ν. 2251/1994.....	194
VIII. Προσωπική άποψη.....	203
1. Η ρήτρα αποπληρωμής του δανείου που απασχόλησε την ΟΛΑΠ 4/2019	203
2. Οι ρήτρες αποπληρωμής των δανείων στο πλαίσιο των συλλογικών δικών	211
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	219